

Rapport 2008:100

Arkeologisk förundersökning

Dräneringsarbeten på Motalagatan 20 i Skänninge

RAÄ 5
Motalagatan 20, kv Vadet
Skänninge stad
Mjölby kommun
Östergötlands län

Mats Magnusson

Dräneringsarbeten på Motalagatan 20 i Skänninge

Innehåll

Sammanfattning	2
Inledning	4
Områdesbeskrivning.	4
Syfte	5
Metod och dokumentation	5
Resultat och tolkning	5
Referenser	6
Tekniska uppgifter.	7

Ö S T E R G Ö T L A N D S L Ä N S M U S E U M
A V D E L N I N G E N F Ö R A R K E O L O G I

Box 232 • 581 02 Linköping • Tel 013 - 23 03 00 • Fax 013 - 12 90 70
info@ostergotlandslansmuseum.se • www.ostergotlandslansmuseum.se

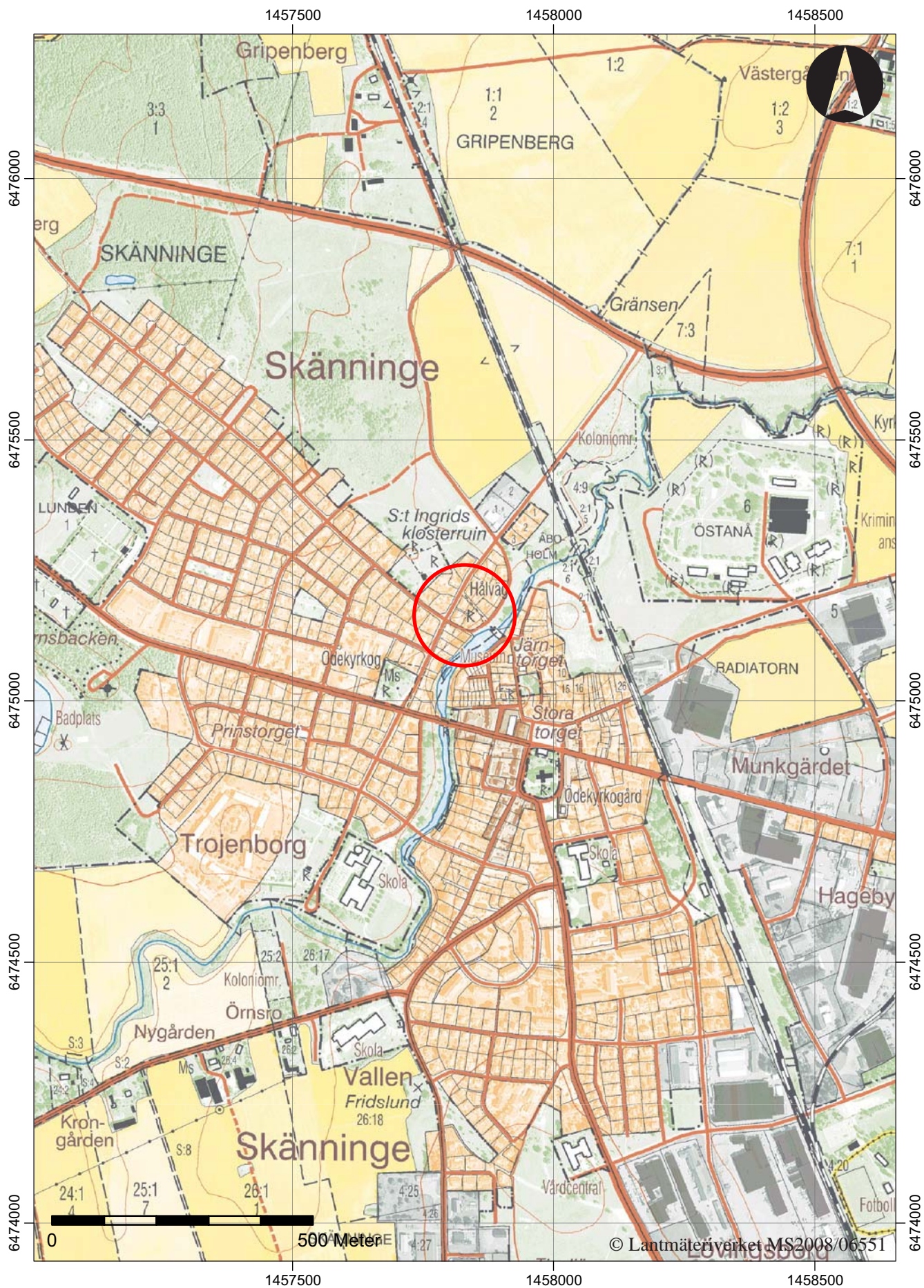
Sammanfattning

Östergötlands länsmuseum utförde den 14 juli 2008 en schaktövervakning i samband med dräneringsarbeten på Motalagatan 20 i Skänninge, Mjölby kommun, Östergötland. Arbetet utfördes på uppdrag av Daniel Johansson och Catherine Mattsson, Motalagatan 20. Vid undersökningen visade det sig att husets källare var omgärdad av ett frischakt fyllt med sand och sten. Därmed framkom inget av arkeologiskt intresse.

Mats Magnusson
antikvarie

Figur 2. Utdrag ur digitala Fastighetskartan med undersökningsområdet markerat. Skala 1:10 000.

Inledning

Den 14 juli 2008 utförde Östergötlands länsmuseum en arkeologisk förundersökning, i form av en schaktövervakning, på Motalagatan 20 i Skänninge, Mjölby kommun, Östergötlands län. Undersökningen skedde i samband med dräneringsarbeten runt villan på ovan nämnda adress.

Uppdragsgivare var Daniel Johansson och Catherine Mattsson. För de arkeologiska kostnaderna stod Länsstyrelsen i Östergötlands län. Ansvarig för schaktövervakningen och utformningen av rapporten var undertecknad.

Områdesbeskrivning

Skänninge är beläget centralt i ett öppet jordbrukslandskap. Staden tycks ha vuxit fram successivt under 1000- och 1100-talen och omnämns första gången år 1178. Staden nådde sin höjdpunkt under senare delen av 1200-talet och 1300-talet. 1400-talet innebar en stark tillbakagång och under 1500-talet verkar Skänninge snarast haft karaktären av en förstorad bondby. Generellt är kulturlagren i Skänninge diffusa och svåra att datera. Brandlager från de stora stadsbränderna kan bara spåras fläckvis i staden. Sannolikt har bebyggelsen varit gles i förhållande till många andra

Figur 3. Utdrag ur stadskarta över Skänninge med dräneringsschaktet markerat.

medeltida städer. Detta gör att begränsningarna för den medeltida staden (RAÅ 5, Skänninge) är osäkra. Vid undersökningar inom och i anslutning till stadsområdet har även förhistoriska lämningar påträffats vid flera tillfällen, vilket antyder en platskontinuitet från järnåldern och fram till dagens stad (Feldt 2004).

I det nu aktuella området har fyra tidigare undersökningar utförts. 1984 schaktades för vatten- och avloppsledningar från Skenaån längs Nordanågatan upp till korsningen med Motalagatan och därefter vidare längs Motalagatan ner till Kolonigatan. Schakten som var 3 m breda och 3-4 m djupa uppvisade endast spår från efterreformatorisk tid (Tagesson 1984).

När man 1990 gjorde VA- och dräneringsarbeten på Motalagatan 9 framkom kraftiga kulturlager, bränt trä och äldre nedgrävningar. Inga daterande fynd gjordes vid denna undersökning (Feldt 1990).

År 2000 utfördes en arkeologisk undersökning i samband med nedläggandet av fjärrvärmeledningar i Nordanågatan, Motalagatan, Nunnestigen och S:t Martins väg. Längs sträckningen förbi Motalagatan 24 och 26 påträffades ett antal skärvor svartgods av äldre typ som visar på aktivitet från tidig medeltid och vid Motalagatan 28 fanns lämningar från högmedeltiden i form av C1-gods (Björkhager i manus).

Figur 4. Frischaktet. Foto Mats Magnusson, ÖLM.

Då man bytte VA-ledningar in till huset på Motalagatan 11 år 2005 påträffades en igenfylld källare och kulturlager där det under dessa fanns två nedgrävningar som tolkades som stolphål. Tyvärr framkom inget material som kunde datera dessa lämningar (Feldt 2006).

Syfte

Syftet med den arkeologiska förundersökningen, som utfördes i form av en schaktövervakning, var att se till att fast fornlämning berördes i så liten utsträckning som möjligt av den planerade exploateringen. Fast fornlämning som påträffades skulle undersökas och dokumenteras avseende karaktär och omfattning. Påträffade lämningar skulle om möjligt även dateras.

Till den arkeologiska förundersökningen knöts följande frågeställning:

- Medeltida aktivitet har förekommit längs den höjdrygg som även det nu aktuella undersökningsområdet befinner sig inom och frågan är om man kan finna ytterligare tecken på dessa aktiviteter och/eller de byggnader som bör ha varit knutna till dessa aktiviteter.

Metod och dokumentation

Schaktövervakningen genomfördes i samband med dräneringsarbetena vid villan på Motalagatan 20. Arbetet dokumenterades med digitalfotografering. Dokumentationsmaterialet förvaras på Östergötlands länsmuseum.

Resultat och tolkning

Det visade sig att man tagit upp ett frischakt vid uppförandet av villan med källare. Detta frischakt som löper runt huset är minst 1,0 meter brett och gick djupare än den nu aktuella dräneringsgrävningen. Frischaktet var fyllt med sand och sten samt recent avfall från tillkomsttiden. Inget av arkeologiskt intresse framkom således vid dräneringsgrävningen.

Referenser

Björkhager V. I manus. *Motalagatan- Nordanågatan m fl, Skänninge, Mjölby kommun*. Arkeologisk förundersökning. Rapport. Östergötlands läns-museum. Linköping.

Feldt A-C. 1990. *Kv Nunnan 5. Skänninge, Östergötland*. ÖLM rapport 1990. Linköping.

Feldt A-C. 2004. *Före staden. Preurbana lämningar i Skänninge*. C-uppsats. Institutionen för Arkeologi och Antik historia. Uppsala universitet.

Feldt A-C. 2006. *Mellan S:ta Ingridis kloster och Motalagatan*. Kv Nunnan 4, Motalagatan 11. Skänninge stad, Mjölby kommun, Östergötlands län. ÖLM rapport 2006:2. Linköping.

Tagesson G. 1984. *Nordanågatan och Motalagatan*. Skänninge stad, Mjölby kommun, Östergötlands län. ÖLM rapport. Linköping.

Tekniska uppgifter

Gata/kvarter	Motalagatan 20/kv Vadet
Stad	Skänninge
Kommun	Mjölby
Län och landskap	Östergötland
Fornlämningsnummer	RAÄ 5
Ekonomiska kartans blad	085 51 (8F 5b Biskopsberga)
Koordinater	X6475160, Y1457817
Koordinatsystem	RT90 2,5 gon V
Typ av undersökning	Arkeologisk förundersökning i form av schaktövervakning
Länsstyrelsens dnr	431-12824-08
Länsstyrelsens handläggare	Malin Backman
Länsstyrelsens beslut	2008-05-29
ÖLM dnr	245/08
ÖLM projektnr	530815
Uppdragsgivare	Daniel Johansson, Motalagatan 20
Kostnadsansvarig	Länsstyrelsen i Östergötlands län
Projektledare	Mats Magnusson
Rapportarbete	Mats Magnusson
Fältarbetstid	2008-07-14
Totalt undersöktes	Ca 12 löpmeter
Fynd	Nej
Foto	Digitalt
Analyser	Nej
Grafik	Mats Magnusson
Renritning	-
Grafisk form	Lasse Norr

Dokumentationsmaterialet förvaras på Östergötlands länsmuseum.

Ur allmänt kartmaterial
ISSN 1403-9273

© Lantmäteriverket MS2008/06551
Rapport 2008:100 © Östergötlands länsmuseum

Östergötlands länsmuseum utförde den 14 juli 2008 en schaktövervakning i samband med dräneringsarbeten på Motalagatan 20 i Skänninge, Mjölby kommun, Östergötlands län. Vid undersökningen visade det sig att husets källare var omgärdad av ett frischakt fyllt med sand och sten. Därmed framkom inget av arkeologiskt intresse.